

## PAUL NIGGLI (1888 1953)



13 Ocak 1953 de Ord. Profesör Paul Niggli kalp sektesinden vefat etmiştir. Bu ölüm, yalnız hocalık ettiği Zürich Politeknik okulu için değil, aynı zamanda ilim dünyası için de büyük bir kayba sebep olmuştur.

Kanton Aargau'da bir öğretmen ailesine mensup olan Niggli daha lise çağlarında iken tabii ilimlere karşı büyük bir alâka duymuş ve birçok detaylı jeolojik çalışmalarda bulunmuştu. 1907 senesinde girdiği Zürich Politeknini 1911 de ikmal eden mumaileyh, 1912 senesinde de Zürich Üniversitesinden doktor ünvanını kazanmıştı. Müteakip senelerde Washington Carnegie Enstitüsü Jeofizik laboratuvarlarında çalışmış ve Almanya'da 1915 yılından itibaren profesörlük yapmıştır. 1920 senesinde tekaüde ayrılan U. Grubenmann'ın yerine Zürich Politeknine ve Üniversiteye Mineraloji-Petrografi Ord. profesörü olarak seçilmiştir. Bu mevkii ölümüne kadar 32 sene muhafaza etmiştir.

Niggli geniş çevreli tedrisatı meyanında bilhassa kristallerin strüktürleri, fizik ve kimyası bahislerinde bir sürü yeni buluş ve görüşleriyle çok ileri idi. Derslerinde ve talebeleriyle birlikte yaptığı ekskursiyonlarında çok

otoriter hareket ederdi. Bilhassa gayet açık ve bitaraf olarak yaptığı şifahi imtihanlarında sırf kendisinin azameti ve ciddiyeti karşısında bildiğini de şaşırın talebelerin sayısı daima yüksek idi. Her zaman 400 kadar talebe derslerini dinler ve pratik çalışmalarına iştirak ederdi. Şimdiye kadar yanında doktora tezi yapanların sayısı ise 50 kadardır.

Profesör Niggli alim olduğu kadar da idareci idi. 1927-1931 senelerinde Politeknikte ve 1940-1942 senelerinde de Zürich Üniversitesinde rektörlük vazifesini ifa etmiştir. 30 senedenberi azası bulunduğu İsviçre Tabii İlimler Kurumunun da 25 senedenberi başkanı idi. Muhtelif ilmi kurumlarda azâ ve 5 muhtelif politeknik okulundan da fahrî doktor unvanına sahipti. Bu arada Mineralogical Society of America'nın verdiği Roebling madalyası da zikre şayandır.

Niggli'nin yalnız olarak veya diğer mesai arkadaşlarıyla birlikte neşrettiği ilmi yayınların sayısı 300 kadardır. Bunlardan 25 tanesi beynelmilel ilim dünyasında büyük akisler yaratan ders kitaplarıdır. 1938-1946 yıllarında bütün ders ve ekskürsionlarına iştirak etmek bahtiyarlığına sahip bulunduğum çok değerli ve alim hocamın vefatı kendisini tanıyanların kalbinde kapatılmaz bir yara açmıştır.

Ekrem GÖKSU